



Complexnummer: 512641

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Algemene Begraafplaats

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

512642, 512643

Woonplaats

Woerden

Gemeente

Woerden

Provincie

Utrecht

Locatie van het hoofdobject

Woerden, op vm. bastion, Hogewal

Complexomschrijving

Inleiding complex

De ALGEMENE BEGRAAFPLAATS is aangelegd op het Hoge Bolwerk, een voormalig bastion van de achttiende eeuwse vestingwerken rond Woerden. In 1825 is bij Koninklijk Besluit bepaald dat het begraven in kerken en binnen de bebouwde kom werd verboden. In 1829 werd daarom aan de rand van de stad Woerden een algemene begraafplaats aangelegd. De begraafplaats wordt aan de straatzijde afgesloten door een spijlenhekwerk op gemetselde voet en aan de achterzijde grenst het terrein aan een restant van de binnengracht langs de Oostsingel. Direct aan de weg staat het poortgebouw, dat in oorsprong dateert uit 1830, maar in 1870 is gewijzigd. De begraafplaats heeft ruim honderd jaar dienst bewezen, totdat in 1935 wegens ruimtegebrek de nieuwe algemene begraafplaats aan de Meeuwenlaan werd opengesteld. In 1978 is de begraafplaats aan de Hogewal officieel gesloten.

Omschrijving complex

De begraafplaats is gelegen op de Hogewal, een voormalig bastion, en omvat de volgende waardevolle onderdelen:

1. een eenvoudige symmetrische aanleg uit 1829 gelegen op een vijfzijdig bastionvormig terrein, omzoomd door bomen.
2. poortgebouw uit 1830, gewijzigd in 1870 met aansluitend een spijlenhekwerk op gemetselde voet aan de straatzijde.

Waardering complex

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



De begraafplaats is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een negentiende-eeuwse begraafplaats met een eenvoudige, symmetrische aanleg en een in neoclassicistische trant opgetrokken poortgebouw voorzien van doodssymboliek. De begraafplaats is gaaf bewaard gebleven en heeft het negentiende-eeuwse karakter behouden. Het complex is van belangrijke ensemblewaarde binnen de huidige bebouwde kom van Woerden.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



Monumentnummer*: 512642

Status rijksmonument
Inschrijving register* 27 december 2000
Kadaster deel/nr 82811/83

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Woerden Woerden Utrecht

Locatiennaam Locatieomschrijving
Woerden op vm. bastion, Hogewal

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Woerden C 810

Omschrijving**

Omschrijving complexonderdeel 2

Het gepleisterde neoclassicistische POORTGEBOUW van de algemene begraafplaats staat direct aan de weg. Het is een langwerpig gebouw van één bouwlaag op een verhoogde voet, onder een schilddak gedekt met blauwe oud-Hollandse pannen en de nok evenwijdig aan de weg. Een gemetselde stoep leidt naar de centrale poortdoorgang, welke afgesloten is door een ijzeren spijlenhekwerk. Aan de ene zijde van de doorgang is het dodenbaarvertrek en aan de andere een verblijfsruimte voor de beheerder en opslagruimte voor gereedschap en ander materiaal. Opgeklampte deuren geven toegang tot deze ruimten. In de linkerzijgevel is een deur met bovenlicht aangebracht en in de rechterzijgevel een zesruits schuifvenster. In de achtergevel is één zesruits schuifvenster geplaatst.

De achter- en zijgevels zijn eenvoudig gepleisterd. De poortdoorgang is uitgevoerd in schoonmetselwerk van rode waalsteen in halfsteensverband met een gesneden voeg.

De gepleisterde voorgevel is voorzien van imitatievoegwerk op de hoekpilasters en verdiepte gevelvelden afgesloten door een getande lijst. De poortdoorgang wordt geaccentueerd door sierpleisterwerk in de boog en bekroond door een fronton versierd met doodssymboliek in de vorm van een vlinder met een krans in reliëf en in het pleisterwerk ingekraste geknakte en verdorde bloemen.

Waardering complexonderdeel 2

Het object is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een negentiende-eeuws poortgebouw bij een begraafplaats, alsmede vanwege de neoclassicistische bouwstijl en ornamentiek. Tevens vanwege de cultuurhistorische waarde als uitdrukking van de funeraire cultuur in de negentiende eeuw. Het object is van ensemblewaarde als

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



onderdeel van de totale aanleg van de algemene begraafplaats.

Hoofdcategorie

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Subcategorie

Begraafplaats en -onderdelen

Functie

Poortgebouw



Monumentnummer*: 512643

Status rijksmonument
Inschrijving register* 27 december 2000
Kadaster deel/nr 82811/99

*Woonplaats** *Gemeente** *Provincie**
Woerden Woerden Utrecht

Locatiennaam *Locatieomschrijving*
Woerden op vm. bastion, Hogewal

*Kadastrale gemeente** *Sectie** *Kadastraal object** *Appartement aanduiding* *Grondperceel*
Woerden C 810

*Omschrijving***

Omschrijving complexonderdeel 1

De AANLEG bestaat uit een vijfzijdig vooruitspringend en verhoogd terrein, aan drie zijden omringd door water. Aan de straatzijde (westzijde) staat een poortgebouw met aansluitend een spijlenwerk op gemetselde voet. Aan de zuidwestzijde bevindt zich een tweede toegang met een eenvoudig tweevleugelig spijlen hekwerk. De aanleg heeft een centrale middenas gelegen in het verlengde van de hoofdtoegangspoort. Aan weerszijden van deze middenas liggen rijen graven. Het terrein wordt omringd door hoog geboomte, bestaande uit kastanjes, beuken en lindebomen.

Waardering complexonderdeel 1

De aanleg van de begraafplaats is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een eenvoudige symmetrische negentiende-eeuwse aanleg, omzoomd door bomen en voorzien van een neoclassicistisch poortgebouw. Tevens is het van belangrijke ensemblewaarde in relatie met het poortgebouw.

Hoofdcategorie *Subcategorie* *Functie*
Uitvaartcentra en begraafplaatsen Begraafplaats en -onderdelen Begraafplaats

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument